

NEWSLETTER

mart 2021.

Prvo mjesto za Sendina Pašovića na takmičenju „Willkommen“

Radosti o kojima vrijedi govoriti su uspjesi naših stipendista na takmičenjima. Pozitivnih priča nikada nije nedostajalo, a nadamo se da će njihova brojka rasti zajedno s našom Fondacijom. Jedna ovakva priča dolazi iz Ilijaša.

Sendin Pašović učenik je drugog razreda gimnazije, izborno područje – Informacione tehnologije u Srednjoškolskom centru „Nedžad Ibršimović“. Dvije godine je stipendista Fondacije Hastor. Da je jako uspešan učenik, svjedoči diploma učenika generacije u osnovnoj školi, ali i uspjesi koje niže kao srednjoškolac.

Ono što krasi sve naše stipendiste je njihova svestranost. Sendin je sportista, pisac proze i ljubitelj jezika. Kada je u pitanju sport, košarku izdvaja kao posebnu ljubav. Pored košarke se bavi i karateom te ima smeđi pojas u istom. Ta poveznica između sporta i umjetnosti jasna je samo onima koji je iskuse. On je sigurno već dobro shvatio istu jer uporedo sa sportskim aktivnostima piše i prozu. Učesnik je i pobjednik mnogih literarnih konkursa, a posebno izdvaja takmičenje koje je organizirao Radio Ilijaš. Osvojivši prvo mjesto sa svojim radom „Tu, gdje se rodih“, dobio je mjesto na prvoj stranici zbirke koju je spomenuti radio i izdao. Posebno je ponosan na prvo mjesto osvojeno na regionalnom World Vision konkursu:

Od malih nogu sam puno čitao knjige; čitao sam ih onda kada moja generacija još nije znala dobro ni čitati ni pisati. Pisanje me vodilo kroz izmaštane događaje i prostore u kojima sam u tom momentu bio. Pišem samo o onome za šta imam jaku inspiraciju i na papir prenosim svoje emocionalno stanje onako kako ga ja vidim i osjetim.

Na međunarodnom takmičenju „Willkommen“ organizovanom u Srbiji, osvojio je zlatnu medalju u konkurenciji drugih razreda. Iako ne pohađa jezički smjer, ostvario je ovaj ogromni uspjeh što ga naročito čini ponosnim. Organizator takmičenja je bio njemačko-austrijski kulturno-edukativni centar Willkommen iz Srbije, ali je zbog trenutnih okolnosti takmičenje održano online po principu brzih odgovora na pitanja i pisanja eseja.

Primjer i motivacija

Pored svega spomenutog, Sendin je veliki zaljubljenik u informacione tehnologije i matematiku. U njegovom životu ne manjka nagrada ni na ovom polju te ga ova ljubav vodi ka izboru fakulteta i životnog zanimanja. Planira upisati Elektrotehnički fakultet u Sarajevu.

Školske obaveze i nabrojane aktivnosti su nedovoljne jednom ambicioznom dječaku. Sendin možda i najviše slobodnog vremena provodi u odredu izviđača „Mladost“ Iljaš, gdje obavlja funkciju zamjenika načelnika ovog odreda. Njegovo putovanje s izviđačima počelo je u trećem razredu osnovne škole. Prva stvar koja ga je privukla bilo je druženje s djecom, a uz druženje je učenje dolazilo simultano:

Sendin Pašović je primjer i motivacija drugima, a ovo je poruka kojom želi ostaviti trag na putu naših stipendista:

Ne dozvolite da vas vrijeme pregazi, a da ne ostavite trag za sobom koji vrijedi i za vas i za društvo. Opravdajte povjerenje onih koji u vas vjeruju.

U odlascima na logorovanja i zimovanja, stekao sam samostalnost, jer sam se još u ranom djetinjstvu odvajao od roditelja što je imalo dobrog odraza na izgradnju moje ličnosti i neovisnosti od roditelja u tom pogledu.

Zahvalan je svojim profesorima i profesoricama koji ga usmjeravaju i daju mu podršku koja je od izuzetne važnosti u odrastanju. Smatra da od malih nogu roditelji, ali i nastavnici i profesori, moraju urezivati osjećaj odgovornosti u svako dijete ponaosob da bi ta ista djeca poslije izrasla u velike ljudе.

Biti član Fondacije Hastor za mene znači biti član elitnog društva u smislu obrazovanja i napredovanja u školovanju i izgradnji same ličnosti, jer Fondacija Hastor ne samo da nam daje materijalnu podršku nego nas i kroz druženje i volontiranje usmjerava da gradimo svoju ličnost u pozitivnom smislu.

“Uspjeh je uvijek dijete smjelosti.”

- Voltaire

Sanjati velike snove još od djetinjstva oduvijek je bila privilegija hrabrih i odvažnih mlađih ljudi, kakav je i stipendista Omar Zubović. Omar pohađa osmi razred Prve osnovne škole u Stocu i odličan je učenik još od početka svoga obrazovanja. Razlog zbog kojeg pišemo ovu priču je njegova velika ljubav kojoj posvećuje gotovo sve svoje slobodno vrijeme – nogomet te učešća i pobjede na brojnim takmičenjima. Omar se nogometom bavi još od svoje pete godine i sanja o tome kako će jednoga dana u budućnosti postati poznati nogometni igrač te zaigrati na velikim svjetskim tranznjacima. Istaže kako se nogometom ne bavi zbog novca niti slave nego zbog ljubavi i činjenice da je još od ranog djetinjstva taj sport zauzeo posebno mjesto u njegovom srcu, što je ujedno i preteča njegovih trenutnih i budućih uspjeha:

To je jednostavno ono što ja volim. Volio bih kada odrastem da zbog svoje igre i ličnosti budem uzor mlađim ljudima kako bi se okrenuli sportu, jer ko zavoli sport i vrijeme provodi trenirajući, manja je vjerovatnoća da će život trošiti na beskorisne stvari kao što su recimo alkohol ili droga. Osim toga, slavne ljudi svi saslušaju, pa u meni postoji neka nadsje da bih tada mogao ispraviti mnoge nepravilnosti u našem društvu, prvenstveno vezane za djecu, obrazovanje i njihov put ka boljoj budućnosti.

Omar je sa svojim NK „Gošk“ na Žimskom talent-kupu održanom u Mostaru u februaru ove godine osvojio drugo mjesto te na taj način dodao još jedan u nizu svojih brojnih trofeja i uspjeha. Istaže kako je to bilo posebno iskustvo i kako je u klubu vladala posebna atmosfera te da je to bila prilika za sklapanje novih prijateljstava kakva se mogu stići samo na sportskim takmičenjima. Omar je podijelio i važnu lekciju koju ga je naučilo ovo takmičenje, a kojom se vodi i u svijetu nogometa i igre te i u životu i školi:

Bez obzira na pobjede ili poraze, moji drugari, treneri i ja sve zajedno prolazimo. Sport je nešto što nas uči timskom radu, ništa u životu ne možemo postići kao jedinka, ustvari, sve u životu mnogo lakše postizemo ako djelujemo timski, a ne pojedinačno.

Pozitivan primjer

Navedeni uspjeh svakako nije jedini Omarov napredak u onome što voli i čime se bavi, iz njega se nižu brojna takmičenja, utakmice i turniri odigrani sa sadašnjim timom, ali i timovima čiji je član bio i ranije. Nogomet zasigurno jeste Omarova velika, ali ne i jedina ljubav. Tome u prilog idu raniji uspjesi na raznim takmičenjima i konkursima u njegovoj školi na kojima je ostvario odlične rezultate te na taj način postao i promotor svoje škole u segmentu znanja. Prije dvije godine osvojio je zapaženo prvo mjesto na takmičenju iz matematike i njemačkog jezika, no ističe kako nikada nije učio za ocjenu nego za istinsko znanje, a odlične ocjene i dobri rezultati su dolazili sami od sebe.

Od iznimne važnosti je da mladi ljudi naše zemlje još od djetinjstva grade svijest o očuvanju prirodnih bogatstava koja ona posjeduje. Omar spada u skupinu pozitivnih primjera i skupinu djece koja su već sada, u svojoj ranoj mladosti, razvila tu svijest te aktivno na razne načine doprinose očuvanju prirodnih bogatstava svoje lokalne zajednice, ali i cijele zemlje. To je postizao i učešće na brojnim takmičenjima i konkursima u organizaciji Crvenog križa, BZK „Preporod“ Stolac i drugih sličnih organizacija. Tako je svojim radom na takmičenju Crvenog križa Federacije BiH, u povodu obilježavanja Svjetskog dana hrane, osvojio treće mjesto te ističe kako je to jedan od radova na koji je najponosniji. Ukorak s tim dolazi i učešće na takmičenju „Svaka kap vode je bitna“ na kojem je dobio zahvalnicu za izvrstan dizajn njegovog rada:

Mislim da mi mlađi više moramo učestrovati u brizi za našu planetu. Mogu istaći da je i Fondacija Hastor također proširila moju svijest o zajednici i društvu uopće.

Volontiranje podstiče našu svijest o zajedništvu, o tome kako svi zajedno trebamo djelovati da bismo neke stvari u našem društvu promjenili nabolje, pa tako i pitanje potrošnje i uštede vode. Mi je imamo dovoljno, pa ne osjećamo posljedice neimaštine toga bogatstva. Upravo nas volontiranje uči da trebamo voditi računa o očuvanju vode na našim prostorima, da ne trebamo biti sebični, da trebamo misliti na druge pa evo, ako ne možemo nekom pomoći finansijski, možemo štediti vodu jer i tako pomažemo. To je i bila moja vodilja na spomenutom takmičenju.

Omarovim uspjesima, ambicijama i angažmanima mogli bismo gotovo u nedogled ispunjavati ove stranice, no i ovi koje smo do sada posebno istaknuli dovoljni su da upoznamo ličnost i karakter našeg stipendiste. Priču o njemu riječima urezujemo na ove stranice da bi bila inspiracija drugim mladim ljudima te dokaz da uz ljubav, trud i zdravo razmišljanje nema nepremostivih prepreka. Zadovoljstvo nam je kazati da Omara imamo u našim redovima i nadamo se da će u budućnosti osvajati svjetske travnjake te ostvariti sve svoje snove. Omar naglašava da je i uloga stipendiste Fondacije Hastor za njega čast i odgovornost, jer nastoji opravdati ukazano povjerenje te stipendisticama i stipendistima, ali i drugim mladim ljudima poručuje da prate svoje snove i vjeruju u njihova ostvarenja.

O novim putnicima na stazama Fondacije Hastor

Adna Salković, nova stipendistica Fondacije Hastor, osvojila je treće mjesto na Atlantbh Virtual DevDay radionici.

Najveća nagrada za rad svakoga od nas je dobar rezultat kojem se težilo u satima, danima, a nerijetko i godinama provedenim u maksimalnom zalaganju i nastojanju da taj rezultat bude što bolji. Ponekad se na tom putu nadu prepreke, pa se od nas očekuje da uložimo više truda, a ponekad se, poput nagrade, pred nama nađe ravan, ugodan i lagan put. Sve u svemu, neosporno je postojanje oba puta, a naše je da naučimo kako da hodimo i jednim i drugim jednakom hrabro i dostojanstveno. Jedino tada, kada prihvatimo postojanje oba puta i naučimo hoditi njima, naći ćemo formulu koja će nas uvijek podsticati da idemo dalje ka svojim ciljevima.

U nastavku donosimo priču o našoj stipendistici Adni Salković, studentici druge godine računarske nauke na SSST-u (Sarajevo School of Science and Technology). Adna je, s još troje svojih kolega, učestvovala na prestižnoj Atlantbh Virtual DevDay radionici te osvojila treće mjesto. Atlantbh Virtual DevDay je online radionica predviđena za razvoj web-aplikacije koja učesnicima pruža priliku da osjete atmosferu rada u timu, radeći na stvarnom zadatku s instrukcijama klijenata. Adna je, kako ističe, ovo bila prva radionica ovakvog tipa, no, to ju ni na koji način nije sprječilo da postigne zamišljeni cilj i ostvari značajan rezultat na ovome polju. Adna i njen tim su uz spremljene taskove te naknadnu prezentaciju, odnosno urađeni rad na predviđenoj aplikaciji došli do prethodno naglašenog trećeg mesta:

U ovakvim projektima je važno da se okrenemo timskom radu te zajedničkim snagama nastojimo ostvariti zacrtani cilj. Upravo iz tih razloga i volim raditi u timu, jedni druge potpomažemo, bodrimo i, prije svega, jedni drugima vjerujemo te na taj način i uz takvu komunikaciju postižemo velike uspjehe.

Težnja za uspjehom

Adna posebno ističe da je praćenjem i učešćem u ovoj radionici stekla nova znanja i iskustva kojima je težila više negoli samom uspjehu koji je, kako kaže, došao kao podsticaj da ovim tempom nastavi raditi i djelovati. Misiju i viziju koju Fondacija Hastor sprovodi od svoga osnivanja opravdavaju stipendisti poput Adne koji svoje slobodno vrijeme koriste za razvoj ličnih kapaciteta, ali i razvoj lokalnih zajednica, kao i same Fondacije Hastor. Iako je stipendistica Fondacije tek mjesec dana, Adna bez sumnje opravdava svoje članstvo u ovoj velikoj zajednici hrabrih, inteligentnih i odvažnih mladih ljudi koji su spremni na djelovanje i promjene. Osim toga, Adna je još jedan pozitivan primjer kako je u Fondaciji Hastor oduvijek bilo mjesta za one koji su spremni krenuti ka uspjehu i napretku te na tom putu uložiti mnoštvo vremena i truda.

Još od samog postanka svijeta, znanje se održavalo prvenstveno prenošenjem na mlađe naraštaje i nove generacije koje su ga proširivale te ponovo, kao takvo, ostavljale u nasljeđe novim generacijama. U tome se krije snažna poruka koju stipendistice i stipendisti Fondacije razumiju i primjenjuju u svome djelovanju. Ovog puta to dokazuje i Adna svojim očekivanjima i nastojanjima kada je u pitanju njen volonterski rad s mladim stipendisticama i stipendistima:

Odvijek sam voljela i radovala se saradnji s mlađim naraštajima, tako da se uveliko pripremam za radionice i volontiranja te se nadam da ću makar djelić svoje motivacije i entuzijazma uspjeti prenijeti i na njih. Za mene će to, ako bude i samo djelić, biti veliki uspjeh, jer ću znati da sam svoje znanje i motivaciju uspješno prenijela na nekog drugog.

Za kraj ostavljamo njenu poruku za druge mlađe ljude:

Vrlo je važno prepoznati i dobro iskoristiti svaku priliku koja se pruži bez obzira na to koliko se ona nekada činila nemogućom. Mnogo životno bitnih stvari se nauči kroz vannastavne aktivnosti i aktivnosti kojima se posvetimo onako od srca s ljubavlju i težnjom za uspjehom i novim znanjem. Oni koji su željni znanja i uspjeha sebe najčešće dovedu mnogo ispred ostalih.

Predstavljanje novih stipendista

Porodica Fondacije Hastor je u proteklom periodu postala bogatija za četrdeset šest novih članova u redovima studenata stipendista. U nastavku imate priliku upoznati neke od njih!

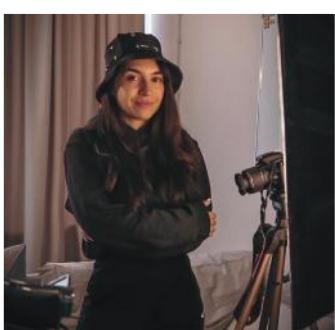
Lamija Horić

**Filozofski fakultet
Univerzitet u Zenici**

Lamija Horić dolazi iz Vranduka kod Zenice i studentica je druge godine Filozofskog fakulteta Univerziteta u Zenici na Odsjeku za njemački jezik i književnost.

U slobodno vrijeme voli fotografirati prirodu i boraviti тамо, читати књиге те проводити vrijeme с породicom и пријatelјима. За Fondaciju Hastor сазнала је од пријatelјице која је дугогодишња stipendistica. Кроз разговоре и дјелjenje искуства, Lamija је препознала Fondaciju као организацију која подржава своје stipendiste те је поželjela бити њеним дјелом како би могла учествовати у стварању позитивних прича. С обзиром на то да студира njemački jezik i književnost, trenутно своје volonterske сате обавља у prevodilačkom timu за njemački jezik, где сматра да може dati svoj maksimum i najbolje pokazati своје znanje. Ipak, nada се да ће имати priliku i na druge начине doprinijeti Fondaciji:

Biti stipendista Fondacije Hastor izvrsna je prilika da budemo korisni našoj okolini i cjelokupnom društvu. Mislim da je ovo početak jednog perioda u mom životu koji ће mi pomoći да se izgradim kao najbolja verzija себе i koji ће mi donijeti mnogo benefita, prijatelja te drugih stvari koje чине живот ljepšim i lakšim.

Aida Kauković

**Fakultet za kriminalistiku,
kriminologiju i mirovne studije
Univerzitet u Sarajevu**

Aida Kauković dolazi из Bosanske Krupe i studentica je druge godine Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i mirovne studije na Odsjeku za kriminologiju.

Pored fakulteta, бави се snimanjem dokumentarnih filmova. Iстиче да јој прilikom istraživanja информација о Fondaciji није требала детаљна претрага, с обзиром на то да се као организација овог типа истиче у бројним društvenim i aktivističkim sferama.

Fondacija mi je pružila priliku koju sam dugo vremena čekala, pozvali су ме на своје putovanje da pomognem drugim mladim ljudima na njihovom putovanju. Veoma je bitno otvoriti mogućnost mladima da razgovaraju о važnim pitanjima našeg doba, da spoznaju svoju životnu svrhu i da uvijek imaju nečiju podršku баš као што сам и ja dobila njihovu.

Predstavljanje novih stipendista

Nermina Ibrahimović
Pedagoški fakultet
Univerzitet u Sarajevu

Nermina Ibrahimović je studentica četvrte godine Pedagoškog fakulteta Univerziteta u Sarajevu na Odsjeku za edukaciju i rehabilitaciju.

Antonela Franjić
Ekonomski fakultet
Univerzitet u Tuzli

Antonela Franjić dolazi iz Tuzle i studentica je završne godine Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, na Odsjeku za finansije, bankarstvo i osiguranje.

Slobodno vrijeme provodi čitajući i istražujući o novim saznanjima iz oblasti edukacijsko-rehabilitacijskih nauka te uživa u putovanjima i novim poznanstvima.

Da nam društvene mreže mogu donijeti i nešto dobro, kaže da je dokaz to što je za konkurs Fondacije saznala upravo preko istih. Shvatila je da je Fondacija zapravo mnogo više od onoga što je znala i čitala o njoj ranije od trenutka kada je čula rečenicu: Dobro došla u porodicu Fondacije Hastor!

Fondacija Hastor je u pravom smislu mjesto koje okuplja samo najbolje – mjesto koje pruža priliku mladima da napreduju i aktivno učestvuju u promjeni društva naše države. Volonterski angažman, kao najprepoznatljivija komponenta Fondacije, idealna je mogućnost da razmjenjujemo naša znanja, iskustva i vještine. Zadovoljstvo mi je što pripadam porodici Hastor i nadam se da ću svojim vještinama i energijom doprinijeti radu Fondacije.

Pored fakulteta, veoma često učestvuje na raznim konferencijama, seminarima i edukacijama koji se bave temama kao što su poduzetništvo, liderstvo, inovacije, informacione tehnologije i slično. Veoma je zainteresirana za strane jezike i umjetnost. Govori tri strana jezika (engleski, njemački i španski), a trenutno uči i italijanski. U slobodno vrijeme uči o grafičkom dizajnu te se nakon fakulteta planira usavršavati i na tom području. Svoj najveći doprinos Fondaciji vidi kroz volontiranje:

Smatram da na taj način nesebično doprinosimo kvalitetu i promjenama naše zajednice te na najljepši način doprinosimo drugima, a ujedno širimo i vlastita iskustva i vidiike.

Predstavljanje novih tipendista

Omer Muminović
Sarajevska škola za nauku i tehnologiju

Omer Muminović dolazi iz Teočaka i student je Fakulteta za ekonomiju i biznis na SSST-u.

Već u toku srednjoškolskog obrazovanja postaje aktivan član društvene zajednice – volontira, pohađa brojne seminare i edukacije te voli biti od pomoći drugima. U slobodno vrijeme čita, istražuje i trudi se maksimalno iskoristiti svaki novi dan koji je pred njim. Tako je saznao i za Fondaciju Hastor.

Iako sam tek odnedavno postao stipendista Fondacije, imam osjećaj topline i povezanosti jednog sretnog porodičnog okruženja. Zbog toga sam motiviran da i ja budem jedna od karika u lancu koja će biti pokretač promjena i pozitivnih priča u bosanskohercegovačkom društvu. Uvjeren sam da ću u Fondaciji imati mnogo takvih prilika i radujem se svakoj od njih.

Alma Ćosić
**Mašinski fakultet
Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru**

Alma Ćosić je stipendistica Fondacije Hastor koja dolazi iz Jablanice. Studentica je druge godine Mašinskog fakulteta Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru na Odsjeku za kompjuterski inženjerинг.

Svoje slobodno vrijeme još od srednjoškolskih dana provodi volontirajući i učestvujući u raznim aktivnostima i radionicama kao članica Omladinskog kluba „Pod istim suncem“. Njen trud i zalaganje u nevladinom sektoru prepoznalo je Vijeće mladih općine Jablanica te je 2020. godine postala predsjednica Vijeća. Upravo volonterski rad je ono što smatra glavnim načinom njenog doprinosa Fondaciji.

Ono što me najviše privuklo da apliciram za stipendiju jeste činjenica da je Fondacija Hastor jedna od rijetkih koje cijene volonterski rad. Velika je čast biti dio jedne ovako pozitivne priče i biti u mogućnosti doprinijeti njenom daljem ispisivanju.

Predstavljanje novih stipendista

Asja Hadžić

Fakultet elektrotehnike
Univerzitet u Tuzli

Asja Hadžić, studentica druge godine Odsjeka za automatiku i robotiku na Fakultetu elektrotehnike Univerziteta u Tuzli, ima niz hobija u kojima uživa.

Majra Šišić

Prirodno-matematički fakultet
Univerzitet u Sarajevu

Majra Šišić dolazi iz Kakanja i studentica je Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu na Odsjeku za fiziku, Smjer za teorijsku fiziku.

Voli učiti nove stvari i konstantno traži zanimljive kurseve koji bi joj mogli pomoći u daljem obrazovanju. Slobodno vrijeme najradije provodi s prijateljima i porodicom, putujući i upoznavajući nove kulture i običaje. Jedan od njenih strastvenih hobija je i fotografija:

Uzimajući fotoaparat u ruke, zaboravljam na sve probleme i prepuštam se mašti. Najviše volim fotografirati portrete ljudi, jer vjerujem da svako lice priča svoju priču.

Pored ljubavi prema nauci i fotografiji, tokom svog obrazovanja je uvijek bila aktivna u vannastavnim programima te je preko organizacije, čija je članica, saznala za Fondaciju Hastor. Nakon istraživanja o radu i misiji Fondacije, oduševilo ju je potenciranje volontiranja i pomaganja drugima čime je mladim ljudima omogućen doprinos zajednici:

Dijeleći svoje znanje, mi ga ne umanjujemo već udvostručujemo. Sam osjećaj kada nekome pomognem i izmamim osmijeh na lice čini me ispunjenom i motivira dalje u mom radu. Drago mi je što u Bosni i Hercegovini postoji jedna ovakva fondacija i ogromna mi je čast što sam dio nje. Iako sam kratko vrijeme stipendistica, već se osjećam kao dio ove velike porodice i nadam se da ću dati svoj doprinos u ispunjenju njene misije.

U slobodno vrijeme drži kampove i škole fizike za nadarene osnovce i srednjoškolce u državi te ih priprema za različita lokalna i internacionalna takmičenja. Također, uživa u planinarenju i izletima u prirodi.

Mislim da radu Fondacije mogu doprinijeti volontiranjem i pomaganjem učenicima, kao i svima kojima je pomoći potrebna na nivou lokalne zajednice, ali i šire.

Predstavljanje novih stipendista

Amina Ahmetagić

**Akademija likovnih umjetnosti
Univerzitet u Sarajevu**

Amina Ahmetagić je rođena u Gračanici, gdje je završila osnovnu školu i osnovnu muzičku školu na Odsjeku za klavir te Gimnaziju „Dr. Mustafa Kamarić“. Trenutno pohađa četvrtu godinu Akademije likovnih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu na Odsjeku za grafiku.

Ajla Prnjavorac

**Muzička akademija
Univerzitet u Sarajevu**

Ajla Prnjavorac je studentica četvrte godine Muzičke akademije Univerziteta u Sarajevu na Odsjeku za duvačke instrumente i harmoniku, smjer Klarinet.

Pored fakultetskih obaveza, pronalazi vrijeme i za društveni aktivizam u nevladinom sektoru, gdje je vodila brojne projekte i prezentacije te i učestvovala u istim. Također, fotografija joj je jedan od hobija te se njen uspjeh u tom polju očituje i članstvom u kolektivu 12 mladih umjetnika koji ovaj mjesec izdaju svoj prvi online magazin pod nazivom „W.H.E.Y.W.“ magazine.

Za Fondaciju je saznala preko kolega s fakulteta koji su naši vrijedni stipendisti te se nada da ćeći njihovim stopama:

Zalažem se za bitnost neformalne edukacije kao i rada s djecom, čak i sada kada je sve preko Zoom-a. Kreativne radionice su mesta gdje sam ja, još kao dijete, pronašla svoju umjetničku stranu i voljela bih kada bih barem jednoj mlađoj osobi pomogla pri razvoju i proširivanju njenih vidika kroz volontiranje u Fondaciji Hastor.

U slobodno vrijeme volontira u muzičkoj školi, razvija znanje o jezicima i bavi se čitanjem literature iz oblasti psihologije, ljudskih odnosa i komunikacije, kao i svime što smatra bitnim za rad s djecom i ljudima općenito. Istačuje kako je za Fondaciju Hastor je saznala preko interneta:

Ono što mi je privuklo pažnju jeste to što Fondacija Hastor nije još jedna obična fondacija već zajednica koja je čvrsto izgrađena na saradnji među pojedincima. Pažnju mi je privukao i način na koji razvija našu svijest i brigu o okolini i drugima. Zahvalna sam što sam postala dio ove zajednice, jer Fondacija Hastor za nas stipendiste nije samo finansijska podrška već i moralni kompas koji nas usmjerava i pomaže da budemo bolji studenti, ali i bolji ljudi.

Predstavljanje novih stipendista

Merima Rahmanović

**Medicinski fakultet
Univerzitet u Tuzli**

Merima Rahmanović dolazi iz Poljica kod Lukavca, gdje je završila osnovnu školu te dalje obrazovanje nastavila u Srednjoj medicinskoj školi u Tuzli. Trenutno je studentica druge godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Tuzli.

Amina Zorlak

**Medicinski fakultet
Univerzitet u Sarajevu**

Amina Zorlak je rođena u Sarajevu, gdje odličnim uspjehom završava osnovnu školu, osnovnu muzičku školu te Prvu bošnjačku gimnaziju, gdje je dobila i priznanje Ponos generacije. Trenutno je studentica Medicinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

Slobodno vrijeme provodi svirajući klavir. Za Fondaciju je čula od svojih prijatelja i kolega koji su naši stipendisti. Nada se da će u svakom trenutku sebe, kao i Fondaciju, predstavljati u najboljem svjetlu te svojim obrazovanjem kao i volonterskim radom aktivno učestvovati u razvijanju naše zajednice te doprinijeti promjeni u svijetu koju svi toliko želimo vidjeti:

Obrazovanje je najjače „oružje“ za promjenu našeg okruženja, a upravo to „sredstvo“ Fondacija Hastor koristi za postizanje svojih ciljeva. Nadam se da ću kao članica ove zajednice ostvariti njenu, a samim tim i svoju misiju.

Uprkos mnogim obavezama koje sa sobom nosi fakultet, nije zanemarila mnogobrojne talente koje posjeduje, pa u slobodno vrijeme svira violinu, klavir, gitaru i harmoniku, mnogo čita te uči španski jezik. Nekoliko puta je bila učesnik medicinskih kongresa u državi i regionu.

Od najbolje prijateljice je saznala za Fondaciju i njen rad te se odlučila prijaviti na konkurs. Želi uložiti svoj maksimum kako bi mogla stići znanje i vještine koje su joj potrebne u budućoj karijeri:

Sigurna sam da Fondaciji mogu doprinijeti i kao studentica medicine i kao neko ko ima urođene osjećaje za dobru organizaciju, rješavanje problema te podučavanje drugih. Želim da svoju plemenitost i humanost iskoristim na pravi način – u svrhu pomaganja ljudima.

Predstavljanje novih stipendista

Amina Kahriman

Fakultet za menadžment i javnu upravu
Internacionalni univerzitet u Sarajevu

Amina Kahriman je studentica druge godine Fakulteta za menadžment i javnu upravu Internacionalnog univerziteta u Sarajevu na Odsjeku za međunarodne odnose.

Pored fakultetskih obaveza, bavi se radom na projektima u oblasti dječijih prava kroz nevladin sektor, obavlja funkciju spikera na Radiju BIR, a izdvaja i debatantske vještine koje su joj otvorile mogućnosti za mnoge životne puteve. Hobije nema, jer smatra da je u njenim godinama vrijeme najdragocjenija stvar koju treba koristiti za lični napredak i učenje.

Već od samog početka sam članstvo u Fondaciji vidjela kao priliku da svoje znanje i sposobnosti podijelim s mlađima, ali i da istovremeno radim na sebi i unapređujem vlastite vještine kroz djelovanje u produktivnoj okolini kao što je Fondacija Hastor. Moje ambicije za doprinos Fondaciji rastu iz dana u dan i to me čini mnogo sretnom jer svako iskustvo novog sastanka i volontiranja dodatno proširi moje vidike, a na samom sam početku. Nadam se da će moje djelovanje u ovoj oblasti u narednim mjesecima i godinama popločati puteve za dalje životne uspjehe.

Sevleta Halilović

Pravni fakultet
Univerzitet u Sarajevu

Sevleta Halilović, rođena u Sarajevu, studentica je treće godine Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

Već dvije godine obavlja funkciju potpredsjednice Evropskog udruženja studenata prava (ELSA), a četvrtu godinu radi kao Junior researcher za međunarodne organizacije, najčešće na teme nasilnog ekstremizma i boraca na stranim ratištima. Slobodno vrijeme provodi s porodicom, citajući knjige ili pišući poeziju. Za konkurs i rad Fondacije je saznala putem interneta.

Moj cilj je, kao i u radu s drugim nevladinim organizacijama, da doprinesem svojoj zajednici, na prvom mjestu skupinama i strukturama na lokalnom nivou, a ako se za to pruži prilika, i na višim stepenima. Svakako je čast biti dio Fondacije i imati priliku provoditi vrijeme sa sjajnim ljudima kroz volontiranje.

Predstavljanje novih stipendista

Lejla Ajanović

**Mašinski fakultet
Univerzitet u Sarajevu**

Lejla Ajanović dolazi iz Sarajeva i studentica je prve godine drugog ciklusa studija Mašinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu na Odsjeku za mašinski proizvodni inženjering.

Jasmina Ejubović

**Fakultet menadžmenta i javne uprave
Internacionalni univerzitet u Sarajevu**

Jasmina Ejubović dolazi iz Lukavca i studentica je druge godine Fakulteta menadžmenta i javne uprave Internacionalnog univerziteta u Sarajevu na Odsjeku za međunarodne odnose.

Prvi ciklus studija je, također, završila na Mašinskom fakultetu te je na osnovu postignutih rezultata odlikovana Srebrenom značkom Univerziteta u Sarajevu. Slobodno vrijeme pokušava iskoristiti na najbolji mogući način za unapređenje formalnih i neformalnih vještina. Članica je Arger Racing Formula Student Team-a, prvog studentskog formula-tima Univerziteta u Sarajevu, koji trenutno radi na razvijanju vozila te vrši pripreme za takmičenje na Formula Student Team takmičenju u Velikoj Britaniji, gdje učestvuju timovi univerziteta širom svijeta. Pored Formula Student tima, usavršava se na polju 3D-printanja čiji se značaj vidi u jeku pandemije kada su profesori i asistenti s Mašinskog fakulteta počeli proizvoditi vizire za zaštitu. U slobodno vrijeme voli čitati naučnoistraživačke radove kao i beletristiku.

Svoj doprinos radu Fondacije mogu dati kroz pomaganje i prenošenje znanja, odnosno kroz sam volonterski angažman. Volonterskim radom unapređujemo našu lokalnu zajednicu, a samim tim i našu Bosnu i Hercegovinu. Smatram da se moj dosadašnji trud isplatio te mi je velika čast što sam postala dio ove velike porodice. Dobila sam novu motivaciju i razlog da budem još upornija i uspješnija u budućnosti.

Voli književnost te uči francuski jezik, a u slobodno vrijeme piše poeziju i prozu. Za Fondaciju je saznala preko prijateljica koje su, također, stipendistice:

Smatram da je Fondacija Hastor uistinu jedna od organizacija čiji je primarni cilj izgradnja uspješnih i obrazovanih pojedinaca, a samim tim i bolje i zdravije budućnosti društva.

Anisa
Karić

Anisa Karić rođena je 18. novembra 1998. godine u Sarajevu. Živi u Hrasnici gdje je završila Četvrtu osnovnu školu. Svoje srednjoškolsko obrazovanje stekla je u Četvrtoj gimnaziji na Iliži. Trenutno je studentica treće godine Arhitektonskog fakulteta u Sarajevu, a stipendistica je Fondacije Hastor već deset godina. Pored druženja s porodicom, slobodno vrijeme koristi za crtanje i vožnju bicikлом.

Ističe kako se s volonterskim aktivnostima prvi put susrela kao učenica osnovne škole. Već tada je zavoljela Fondaciju i osjetila toplinu koju ona pruža svim stipendisticama i stipendistima. Anisa je kroz ovaj dugogodišnji period, kao ponosni član, imala mentore, a već sada, u fakultetskim danima, i sama je bila mentor grupi osnovaca. Ističe da je kod volonterskih aktivnosti najvažnije pokazati kako je taj proces lijep, ali i odgovoran.

Za sebe kaže da je najbolje opisuju njeni prijatelji koji kažu da je veoma komunikativna, ambiciozna i uporna osoba. Strah od neuspjeha ne postoji za nju. Anisa je poznata po svojim aktivnostima i volontiranju. Kada smo je upitali kako je organizirala svoja volontiranja, s velikim entuzijazmom nam je kazala:

Volontiranja su bila veoma dinamična i zanimljiva, uvijek provedena u vidu kreativnih radionica, kvizova ili obilazaka značajnijih lokacija u našoj blizini. Kada bih vidjela osmijeh na licima osnovaca ili zavrнуте rukave dok boje i prave figurice od gline, interesovanje u njihovim očima dok igramo kvizove i sakupljamo bodove, znala bih da sam u tome uspjela.

Neophodno je istaći činjenicu da se volonterska druženja u Fondaciji Hastor i u doba pandemije koronavirusa odvijaju u punom kapacitetu, zahvaljujući predanosti našeg kolektiva sačinjenog od kreativnih, odgovornih i poduzetnih stipendista. Naime, naši studenti mentori svakoga mjeseca održavaju volonterske sastanke, jednakog kvaliteta kao i ranije i uz posvećenost svakom učeniku ravnopravno, putem raznih online platformi, kakve su Zoom, Microsoft Teams, Google duo, BigBlueButton i sl.

Usljed pandemije COVID-19 bilo je neophodno prilagoditi sve aktivnosti novonastalim okolnostima, pa tako i volontiranje. Anisa nam kaže da se i njen pristup morao promijeniti i prilagoditi, ali nije odustajala. S obzirom na sve okolnosti, volonterska druženja u Fondaciji Hastor su se nastavila putem raznih online platformi. Samim tim, količina zadatka u timu zaduženom za društvene mreže Fondacije se povećala, a Anisa je upravo tu dobila novi zadatak i stekla nove prijatelje.

Volonterski **angažman**

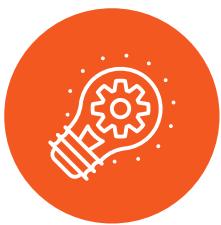
Prilikom volontiranja, svaki stipendista stječe iskustvo kroz neki od timova, a Anisa je imala sreću da iskustvo stječe u dva tima:

Upravo zahvaljujući volontiranju, i na terenu i u timu za društvene mreže, shvatila sam i osjetila benefite koje donose i jedan i drugi vid volontiranja, jer su oba zaslužna za osobu koja sam danas. Kroz volontiranje s osnovcima i sama sam postala kreativnija, komunikativnija i strpljivija. Kroz volontiranje na društvenim mrežama naučila sam mnogo novih stvari vezanih za razne oblasti poslovanja, ali i života, odnosno da se svakim novim danom uči i spoznaje nešto novo. Spoznala sam i to koliko je važan timski rad.

Članice i članovi Fondacije, pored volontiranja, imaju mogućnost stjecanja drugačijih iskustava poput raznih takmičenja. Na jednom takvom učestvovala je i Anisa i kaže da je takmičenje „World Scholar's Cup“ za nju predstavljalo iskorak dalje, odnosno izlazak iz komforne zone. Plasirajući se u završnicu takmičenja, Anisa i njen tim pokazali su da su sve prepreke koju se nadu na putu uspjeha savladive ukoliko vrijedno radite na ostvarenju cilja.

Za Anisu je Fondacija neizostavan dio njenog života i kaže da je kroz volonterski angažman naučila pružiti ruku drugima u nevolji. Smatra da joj je Fondacija postala neizmjeran oslonac u životu. Na kraju je svim stipendistima poručila:

Nikada ne odustajte od svojih snova i ciljeva. Hrabro i s ljubavlju radite ono što volite i ne dozvolite da vas prepreke na putu do uspjeha obeshrabre. Moja poruka je da se uvijek držimo zajedno, da prihvatimo jedni druge baš onakvima kakvi jesmo, jer smo svi drugačiji i posebni i da tako zajedno napredujemo. Budimo ono čemu nas Fondacija Hastor uči – pokretači pozitivnih promjena u našem društvu.

RAM - Rubrika aktivnih mladih **Una Karabeg**

RAM je, prema definiciji, radna memorija računara.
U Bosni i Hercegovini, „radna memorija“ su upravo proaktivni i marljivi mlađi ljudi koji su svojim djelovanjem primjer društva koje naša država treba. Kroz ovu rubriku predstaviti ćemo aktivne mlađe, stipendiste Fondacije Hastor koji, pored volontiranja, rade fenomenalne stvari i tako predstavljaju Fondaciju u najboljem svjetlu!

Una Karabeg, djevojka bugojanskih korijena i vedrog duha, stipendistica je Fondacije Hastor tek nešto duže od godinu dana. Taj period bio je i više nego dovoljan da se prepoznaaju Uhini kvaliteti i ambicioznost. Studentica je druge godine Odsjeka za ekonomiju i biznis na SSST-u (Sarajevo School of Science and Technology) u kolaboraciji s Univerzitetom Buckingham iz Ujedinjenog Kraljevstva. Predstavnica je studenata druge godine na Odsjeku za ekonomiju i članica „ENTER“ kluba koji je zadužen za organizaciju i sprovođenje događaja na njenom univerzitetu. Pored toga, aktivan je volonter univerzitske biblioteke i osoba koja je uvijek na raspolaganju osoblju i studentima univerziteta.

Da je Una studentica vrijedna pažnje svjedoči i činjenica da je SSST prepoznao njen rad već na prvoj godini, kada je dobila priliku da kao predstavnica studenata ekonomije održi govor na Winter Academy. Pored ovoga, bila je učesnica i mnogih drugih događaja i članica eksternog panela za reviziju PSIR Departmenta zajedno s osobljem SSST-a i Univerzitetom Buckingham.

U svome rodnom gradu Bugojnu volonter je Lokalnog volonterskog servisa (LVS) u okviru NVO „Sunce“. Pored aktivnog volontiranja u Fondaciji Hastor, dio je i Incubation Programa u BH Futures Foundation i dugogodišnji je freelancer. Una nastoji graditi pozitivne promjene u društvu i baš zato je filantrop, aktivistica i proaktivna članica društva.

Još kao gimnazijalka bila je dijelom različitih organizacija, od lokalnog do međunarodnog nivoa. Kao predsjednica Vijeća učenika trudila se da poboljša status srednjoškolaca u Gimnaziji Bugojno. Bilje je i članica Junior PR tima „Hoću.ba“ platforme, a ulogu PR menadžera za SBK obavljala je kao članica Mreže savjeta/vijeća učenika u Bosni i Hercegovini (mreSVUBiH). Bila je i članica Upravnog odbora Asocijacije srednjoškolaca (ASuBiH) u ulozi koordinatorice dvije državne inicijative: Građanske inicijative „Naša škola“, pokrenute od strane srednjoškolaca u Jajcu koja se bori protiv segregacije u obrazovanju i inicijative „I kopija vrijedi!“ koja ima za cilj

Ponosna sam na činjenicu da sam aktivna član civilnog društva još od osnovne škole, tačnije od 2014. godine, kada je i započela moja volonterska priča. Volonterizam i nevladin sektor su imali značajnu, ako ne i presudnu ulogu prilikom mog ličnog i profesionalnog razvoja, imajući u vidu da se upravo kroz proaktivno društveno djelovanje rodila moja ljubav prema ekonomiji, poduzetništvu, radu s ljudima općenito kao i međunarodnim odnosima.

Volonterski i aktivistički angažman bio je prepoznat na brojnim nivoima te sam od strane Mreže savjeta/Vijeća učenika u Bosni i Hercegovini čak dva puta nominovana u TOP 20 najboljih srednjoškolaca u BiH. Biti priznat kao najbolji uvijek je čast, ali i ogromna odgovornost s obzirom na to da je takvo priznanje podstrek za aktivnije i odgovornije društveno-aktivno djelovanje.

RAM - Rubrika aktivnih mladih

omogućiti budućim studentima apliciranje na više od jednog univerziteta s ovjerenom kopijom dokumenata po završetku srednje škole. Dok je djelovala u sklopu ove organizacije koordinirala je projekte na lokalnom i državnom nivou što je bio dobar način za predstavljanje same organizacije. Direktno i indirektno je učestvovala u aktivnostima različitih međunarodnih organizacija poput Misije OSCE-a (Organization for Security and Co-operation in Europe) u BiH, IOM (International Organization for Migration) BiH, SHL (Schüler Helfen Leben), SAME (Solidarity Action Movement day in Europe) kao i brojnih drugih.

Projektni je koordinator brojnih lokalnih i državnih projekata, a aktivnost koju posebno izdvaja jeste njen prvi lokalni projekt u Bugojnu u ulozi organizatorice pod nazivom „BalkaKult“. „BalkaKult“ je prvi dvodnevni dogadjaj u Bugojnu koji je za cilj imao predstaviti i promovirati mlade ljude iz Bugojna koji se bave nekom vrstom kulture i umjetnosti, a nemaju priliku da to pokažu nekome. Učesnici su imali priliku razgovarati o predrasudama s kojima se susreću na svom putu u umjetnosti kroz radionicu „Odljepimo etikete“, a centralni dogadjaj obuhvatao je reviju tradicionalnih nošnji, reviju umjetničkih kostima, koncert s lokalnim izvođačima te izložbe s likovnim radovima i fotografijama lokalnih umjetnika i fotografa. Projekat je podržala Fondacija SHL te je ista na svom godišnjem eventu nominirala „BalkaKult“ kao jedan od najboljih projekata podržanih u 2017/18. godini. Ova nominacija je definitivna potvrda da se čak i projekat prvijenac može naći u nominaciji, ako je kvalitetno sproveden te da je njena odluka da se nakon srednje škole usmjeri društvenim naukama, tačnije ekonomiji, i više nego ispravna.

Una smatra da je aktivno učešće mladih u društvu od presudne važnosti za razvoj istog te da smo svjedoci činjenice da su mlađi u bh. društvu jako pasivni. Ipak, kaže kako je ohrabruje rast broja perspektivnih mlađih ljudi koji svojim nevladinim ili političkim angažmanom kreiraju i implementiraju mjere javne politike koje stvaraju pozitivne promjene.

Fondacija Hastor trenutno predstavlja jako važan dio njene volonterske priče, s obzirom na to da je po završetku srednje škole odlučila usmjeriti raspoložive resurse u volontiranje na naprednjem i profesionalnijem nivou, što joj je Fondacija i omogućila. Biti dijelom ove porodice za nju predstavlja zadovoljstvo, ali je svjesna i odgovornosti koja joj ni po čemu nije veliki izazov, imajući u vidu da se svaki stipendista i svaki volonterski sat u Fondaciji Hastor izuzetno cjeni, što danas u brojnim organizacijama nije slučaj. Fondacija je, kako ističe, od prvog dana stipendiranja stimulirala njen lični razvoj brojim profesionalnim izazovima, istovremeno pružajući bezuslovnu podršku. Poruka koju Una šalje svim kolegicama i kolegama iz Fondacije je sljedeća:

Predivan je osjećaj biti aktivan akter u društvu, filantrop i volonter, jer tada znaš da si svojim znanjem, trudom i radom učinio da barem jedan mali dio našeg svijeta postane bolji. Zbog toga sam kao stipendistica Fondacije Hastor ponosna na činjenicu da smo mi kao volonteri zajedno ispunili 320 000 volonterskih sati i time dugoročno kreirali značajne društvene promjene.

Radite stvari koje vas ispunjavaju i budite najbolji u njima. Ne postoje granice nigdje osim u vama samima i zato iskoristite svaku priliku koju imate da svakim danom postajete bolja i uspješnija verzija sebe. Ukoliko mislite da nemate prilike – stvorite ih! Izazovi na putu do uspjeha su samo jedna konstanta – prihvativi ih kao takve, naučite lekcije i hrabro nastavite naprijed do cilja!

Zanimljivosti **Kriptovaluta**

U ovom mjesecu pišemo vam o jednom pojmu kojeg često susrećemo na portalima, a odnosi se na oblast ekonomije.

Ključni pojmovi:

- *kriptovaluta* – digitalni novac,
- *blockchain* – digitalna knjiga transakcija koja se duplicira i distribuira kroz cijelu mrežu računarskih sistema na blockchainu,
- *Bitcoin* – vrsta kriptovalute izumljena 2008. godine,
- *Ethereum* – vrsta kriptovalute (koja se razlikuje od Bitcoin-a) izumljena 2015. godine.

Kriptovalute su digitalni zapisi o određenim vrijednostima pohranjenim u digitalnim bazama. To je novac kreiran u digitalnom obliku kao sredstvo razmjene digitalnim putem. Ovaj novac postoji samo na internetu i nije ih izdala niti ih nadzire središnja banka ili država. Upravo zato što ih ne nadzire središnja banka, formalno nisu novac. Kriptovalute su zapravo softver. One su poput aplikacije na mobilnom ili bilo kojem drugom uređaju. No, šta je kod njih posebno? Za kriptovalute važi pravilo da se ne mogu duplicirati niti falsifikovati. Sam naziv kripto nas upućuje na to.

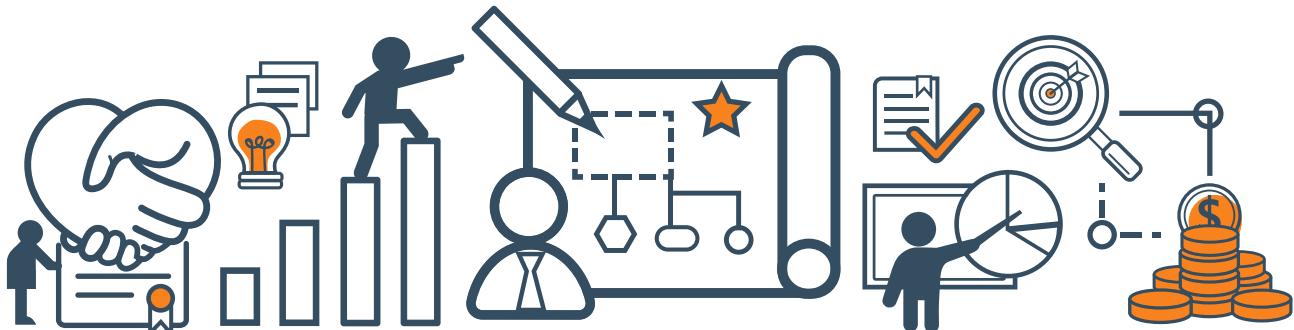
Kao što imate svoj novac na računu u banci, tako i svoje kriptovalute imate u svom „digitalnom novčaniku“ na nekoj od internetskih stranica koje pružaju tu uslugu. Novčanik za kriptovalute najviše podsjeća na e-mail adresu. Svaki blockchain ima svoju posebnu vrstu novčanika i nije ga moguće prenosići iz jednog u drugi (npr. poslati *Bitcoin* na *Ethereum*-adresu).

Šta su ključevi?

„Ključevi“ su šifre koje su složenije od onih koje svakodnevno koristimo za ulazak u online račune poput e-maila ili drugih aplikacija. Svaku transakciju pošiljatelj potpisuje svojim privatnim ključem, a na kraju se transakcija potvrđuje i zapisuje u mreži. Ovaj ključ нико ne može vidjeti, ali je vidljiva transakcija. Na ovaj način, ključ, koji je zapravo potpis, нико ne može kompromitirati, ali je potrebno držati ih izvan mreže (offline).

Razlika između transakcije kriptovalutama i kreditnim/debitnim karticama

Kada svoju debitnu/kreditnu karticu dajete trgovcu, dajete mu pristup cijeloj kreditnoj liniji, čak i ako se transakcija radi za malu količinu novca. Tim putem trgovina pokreće uplatu i povlači određeni iznos s računa. Kriptovalute omogućuju da šaljete tačan iznos novca trgovcu ili primatelju bez ikakvih dodatnih informacija. One ne zahtijevaju imena već samo digitalnu oznaku novčanika, odnosno ključ. Stoga, nema trećih strana, kašnjenja s uplatama ili plaćanja naknada.

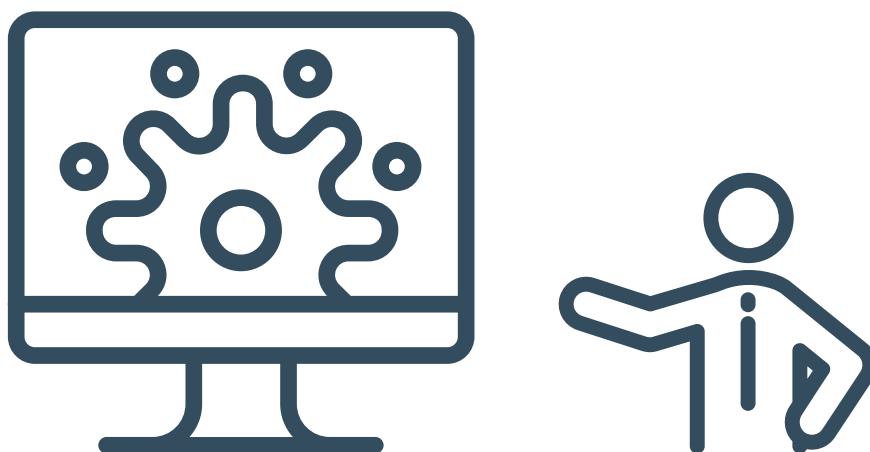
Budimo **konkurentni(ji)!**

U 21. stoljeću nije dovoljno imati odličan uspjeh u obrazovnom procesu da bi se osoba učinila atraktivnom na međunarodnom nivou, nivou studija ili zaposlenja. Nerijetko se može vidjeti i čuti da su mladi ljudi koji su skoro diplomirali ili magistrirali nezaposleni, a da su pritom aplicirali i dostavljali svoje biografije (Curriculum Vitae) na nekoliko objavljenih konkursa. Ova rubrika ima za cilj educirati mlađe ljudi o procesima apliciranja na različite edukacije, seminare, programe razmjena, ali i pokazati na koji će način studenti na međunarodnom nivou rade na vlastitom unapređenju.

Kako se riješiti straha i nelagode prilikom videopoziva?

Mnogo mlađih ljudi osjeća **tremu, anksioznost ili neku vrstu nelagode** ukoliko se nalaze ispred različitih tehnoloških pomagala kao što je kamera prilikom **javnih nastupa**, bilo to zbog snimanja neke izjave ili jednostavno tokom videopoziva prilikom odvijanja online nastave, gdje učenici ili studenti komuniciraju s profesorima i kolegama na ovaj način.

Pandemija virusa COVID-19 stavila je u fokus **videokomunikaciju** te je postalo neminovno za ljudе različitih starosnih skupina da se prilagode novom trendu i nadvladaju tehnološke prepreke koje ih sputavaju u tome da ostave pozitivan dojam. Zbog toga vam u ovoj rubrici donosimo savjete koji vam mogu pomoći u tome da se riješite straha i nelagode koje može izazvati komunikacija putem videopoziva.

Videopozivi su postali sastavni dio svakodnevne komunikacije, stoga se nadamo da će vam ovi savjeti biti korisni i da ćete se (ako već niste) opustiti na časovima i sastancima!

Budimo konkurentni(ji)!

1

Vježbajte ispred ogledala!

Ukoliko budete vježbali svoje govore ispred ogledala, gledajući svoj izraz, to će vam dati realnu sliku vas samih jer kamera koju imate na laptopu ili računaru obično funkcioniра na isti način. Baš kao što možete vidjeti vlastiti odraz u ogledalu tako možete vidjeti svoje lice, govor tijela i gestikulacije na brojnim platformama kao što su Zoom, MS Teams, Google Meet itd. Ukoliko vam je nelagodno pričati pred ogledalom, to može biti razlog nelagode prilikom videopoziva i stoga je izuzetno važno da se počnete osjećati ugodno gledajući vlastiti odraz kako bi vam bilo lakše to uraditi i online.

Pričajte jasno i glasno, pokušajte objasniti sami sebi ono o čemu razgovarate sve do trenutka kada se budete osjećali sasvim komforno da pričate i na videopozivu. Pokušajte zatvoriti oči i zamisliti kako želite izgledati, apsolutno ste sami, a onda se postepeno naviknite na vlastiti odraz. Shvatite na koji način se osjećate ugodnije – da li vam je lakše ako gledate sami sebe u oči ili ako gledate svoju gestikulaciju. Shvatite šta vam odgovara i to upotrijebite na videopozivu.

Ako se osjećate ugodnije dok npr. gledate sami sebe u ogledalo, pomoći će vam da se opustite na poziv ukoliko budete gledali svoj video umjesto kamere direktno ili nekog drugog sudionika u razgovoru.

2

Fokusirajte se na ono o čemu pričate!

Prilikom i vježbanja i videopoziva, težite da se fokusirate samo i isključivo na ono što govorite. Videopozivi često znaju biti stresni, pogotovo u okolnostima rada od kuće kada komšije nenadano proizvode buku, automobili trube ili možda neko zvoni. Pokušajte se distancirati od tih zvukova. Dodatni savjet: za početak to možete uraditi tako što ćete smanjiti jačinu mikrofona i pričati glasnije kako biste nadjačali zvukove u pozadini dok se na iste ne naviknete.

3

Obucite se profesionalno kao da je poziv zapravo sastanak uživo!

Iako ovo može zvučati nepotrebno u udobnosti vlastitog doma, psihološki je od velikog značaja da izdvojite vrijeme za sebe ujutro, da obučete opeglanu odjeću, našminkate se, namjestite kosu u vašem stilu... Šta god radite prilikom sastajanja uživo, uradite to i sada uprkos tome što je sastanak/čas online. Na taj način ćete se osjećati samopouzdano i više će se vama samima sviđati ono što vidite te će vam to dodatno olakšati tremu s obzirom na to da ćete se moći opustiti bez razmišljanja o tome kako izgledate nekome s druge strane.

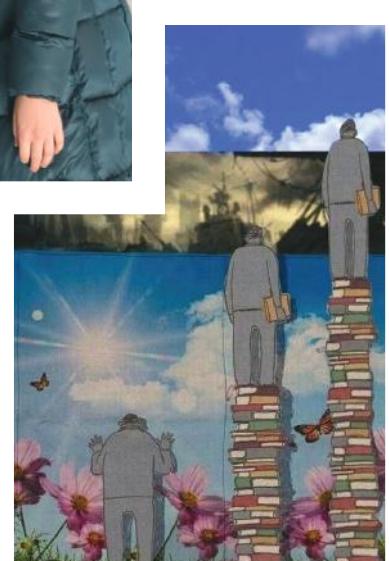
4

Dišite duboko dok pričate i pažljivo slušajte sagovornike!

Aktivno slušanje je podjednako važno kao i vaše izlaganje. Ukoliko budete aktivno slušali i fokusirali se na druge sudionike na videopozivu, postepeno ćete malo ili nikako razmišljati o vašem vlastitom performansu, pa će i vaš odgovor zvučati opuštenije i prirodnije kao da uživo razgovarate i diskutujete o navedenoj temi. Ne zaboravite disati! Uredu je da se ponekad zbunite i ostanete bez daha (zapamtite da se to može desiti i uživo), pa je zato jako važno da vježbate disanje prilikom razgovora i da pratite vaš prirodni ritam. Duboko disanje za vrijeme aktivnog slušanja smanjit će otkucaje srca, pa će se time i drhtanje glasa prvenstveno djelomično smanjiti, a zatim i u potpunosti prestati.

Objektiv

Pismo mjeseca

Gubljenje domovine plaća se ropstvom i poniženjem

Jednom sam probao da brojim korake starom kaldrmom, onako kako ih broje drugi. Međutim, nešto malo za druge, a veliko za mene me spriječilo da tuda ideja ne postane moja. Ti putevi su posjedovali posebne čari kojima su i posjetioci prisvajali razna imena velikih značenja. Mirisi trave ovdje su imali zov ljepote, kamo je moj pogled stalno lutan. Veliko nebo ovdje je bilo plavije, a sunce je, čini mi se, jače i više sijalo. Vjetar je bio jedan od posebnih pratića koji me je šapatom milovao i najavljuvao blizinu ljudi čija su srca bila ispunjena ljubaznošću. Posjedovali su posebne osmijehe, koji su se naročito mogli vidjeti onda kada vas dočekuju ispruženih ruku s pravim bujrumom. Iskrenost se ovdje poznavala u očima, dopirući duboko iz srži, iz srca. Ovdje sam svemu prisvajao riječi divljenja, čarolijama koje su postojale.

Gdje god bih se uputio, čekalo me je sve moje, jer sam bio svoj na svome... Jednom sam načuo riječi koje su govorile o svjetlosti čiji su sljedbenici bili oni koji više nisu čuli zov trave niti šapat vjetra, oni koji ljubaznost drugih zbog sljepila nisu vidjeli, niti osjećali. Vjetar me pokušavao odvratiti od glasa mračnih riječi, govoreći mi da se srce brzo zaprlja. Samo puka želja za novim i nevidenim kupila je moju pažnju, ne znajući da sam već tada prodao sebe, i postajao jedan od njih. Jedna mala svjetlost, koju su oni dočarali da bude ljepša, me oslijepila... Osjetio sam da oko mene nema više mojih ljudi, zov trave ovdje nije postojao, a za šapat vjetra i njegovo milovanje ovdje nikada niko nije čuo. Riječi ljubaznosti ovdje nisu postojale, toplina je ovdje bila metafora za hladnoću, jer su svi prolaznici bili baš poput figura koje služe nečemu velikom što im je oduzelo ono što ih je definisalo i činilo ih osobama uopće. Ovdje nije bilo bujruma, ovdje nije bilo kaldrma niti života na koji sam navikao, ovdje nije bilo ničega što bih mogao nazvati životom. Put koji su svi pozlačivali je bio samo bojom sličan. Ono što je posjedovao meni je bilo mnogo nepoznato, ovdje se gubio smisao mene, ovo je bio samo put rana čežnje.

Zlato koje je imalo veliki utjecaj slijepih je bilo trnje i odsjaj krvi pristalica, baš poput mene. Mislio sam da se ovdje vrijeme ne broji i da će žurbom uspjeti isto tako vratiti izgubljeno... Svaki korak je bio satkan od bola i novih rana, koje ruke na koje sam navikao da ih zaviju, ovdje nisu postojale. Onog trena kada sam rukama priglio tuđe riječi, njih sam ispustio. Bol je postao još jedan od mračnih gostiju, onaj koji je bio prevelik da moje srce ostane čisto i bez ožiljaka. Tim ga je gestom svakog dana crpilo i na kraju oslijepilo. Razum me počeo odavati onog trena kada je srce postalo slijepo i crno. Valjda su tek tada, nakon dugog niza godina, našli kompromis, kao da ih je neko mnogo mračan sastavio zajedničkim rastankom. Izgubio sam sebe, potpuno... Izgubio sam igru života onog trena kada sam shvatio da nema riječi koje me definišu, da nema mog komada zemlje koji me priznavao kakav god bih bio i da nema one koja me pod srcem nosila i zavoljela, a još me nije ni poznavala. Svakim korakom plaćao sam ropstvo za čežnjom prošlosti. Postao sam rob puta kojeg su izgradili za paćenike.

Bio sam baš poput ovih ljudi koji su podložni da njima upravljaju drugi. Čovjek – figura koja je satkana od boja bola i koju vremenom svi tešu do onog trena, dok se ne istroši... Sve do onog trena dok ne nestanem...

Poetski kutak

Poruka

Iz zatvora uma osloboди ideju
Daj joj krila da leti u visine
Ako dostigne nebesko plavetnilo
Hodit ćeš uspravno zemljin sine

Svako može imati sjećanje
Da pamti lijep miris, udes
Ali ne može svako imati
Srca, uma, bajkoviti ures

Traži dobro da svakog snade
Jer se njime duša čisti
I nemoj biti kao da ne postojiš
Jer tada lik tvoj nije isti

Pazi, budi čovjek od riječi
Ako kažeš s ponosom uradi
Jer, mala je riječ da opiše
Ali pazi, ipak mostove gradi

Ne budi kako kažu mudraci
Baš kao tabula rasa
Ali ne budi ni dio gdje koraci
Samo su pusta želja masa

Fatima Gazić

FONDACIJA
H A S T O R

Kontaktirajte nas!

Bulevar Meše Selimovića 16,
Sarajevo
033 774 789
033 774 823
fondacija@hastor.ba

Grafički dizajn

Belma Gutlić
Ana Milijević
Kemil Bekteshi
Edna Porča

Redakcija

Maida Husnić
Almina Šabanović
Una Karabeg
Nejla Komar
Emra Kulo
Nedžma Latić
Alek Isaković
Fatima Gazić

Naslovница

Belma Gutlić, "Orude",
akvarel na papiru